

Provincie Zuid-Holland
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Gouda, 11 juli 2025

Correspondentieadres:
Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Ons kenmerk:
PZH-2025-876419596
DOS-2014-0002519

Contactpersoon:

Bijlagen: 2

Betreft: Beslisboom escalatieladder zelfrealisatie

Geacht College,

Bij de realisatie van het NNN-gebied in de Krimpenerwaard hebben wij gezamenlijk stevig ingezet op zelfrealisatie. Het is ons gelukt om met 25 agrarisch ondernemers en particulieren een uitvoeringsovereenkomst aan te gaan. Daar zijn we trots op, en we gaan er vanuit dat dit op termijn een succes blijkt te zijn.

Alle zelfrealisatoren hebben voor de financiering van de inrichting van hun eigendom een subsidiebeschikking ontvangen van RVO, die nu onder verantwoordelijkheid van afdeling Subsidies van de provincie zal worden behandeld, indien na oplevering het verzoek tot vaststelling wordt ingediend. Wij zijn blij dat het Programmabureau en afdeling Subsidies daarin nauw samenwerken. Daarnaast zijn er enkele zelfrealisatoren die ook extra pachtgrond van de provincie inrichten middels opdrachtverlening door de provincie. Ook daarvoor trekt het Programmabureau en provincie nauw samen op.

Wij constateren dat de uitvoering van zelfrealisatie taai is, en wij zien ook dat er een kans bestaat dat niet alle zelfrealisatoren doen wat zij hebben afgesproken. Als uitvoering van zelfrealisatie achterwege blijft kunnen we niet anders dan daarop ingrijpen, vooral omdat zelfrealisatie een alternatief is voor het aankoop- en onteigeningstraject. Daarom heeft de stuurgroep op 20 maart 2025 een escalatieladder vastgesteld, zie **bijlage 1**. Deze is uitgewerkt in een beslisboom voor de opeenvolgende stappen die gezet moeten worden indien de uitvoering van zelfrealisatie uitblijft (**bijlage 2**). Wij zien deze escalatieladder als een cruciale toevoeging aan de instrumentenkoffer die de provincie voor zelfrealisatie heeft opgesteld.

Onderdeel van die escalatieladder is dat wij als stuurgroep ons uiterste best doen om de zelfrealisatoren te begeleiden en te stimuleren. Zo heeft de stuurgroep onlangs een aanmoedigingsbrief verzonden aan alle zelfrealisatoren die op dit moment nog niet gereed zijn met inrichting. In die brief kondigen we aan dat de eindtermijn in zicht komt en sporen we hen aan om de inrichtingswerkzaamheden te gaan uitvoeren en te voldoen aan de overige subsidieverplichtingen. Dit najaar volgt een waarschuwingsbrief als zij het alsnog niet hebben opgepakt. In het voorjaar van 2026 zal de stuurgroep een 'laatste kans brief' verzenden naar diegenen die in voorjaar 2026 nog niet begonnen zijn. Indien nodig zal de stuurgroep ook een escalatiegesprek voeren.

Als een zelfrealisator hierna op 1 augustus 2026 nog niet is begonnen en geen afspraken heeft gemaakt voor tijdige uitvoering en oplevering per eind 2026, dan verwachten wij dat die zelfrealisator de gemaakte afspraken niet zal (kunnen) waarmaken. De stuurgroep vraagt de **provincie** om die (enkele) zelfrealisatoren op 15 augustus in gebreke te stellen, met een hersteltermijn tot 31-12-2026. Daarna is inzet van de subsidie wettelijk niet meer mogelijk en dient de uitvoering op eigen kosten plaats te vinden.

Wij verwachten dat de groep die aangejaagd en aangesproken dient te worden met de tijd steeds kleiner wordt, en hopelijk is er geen enkele zelfrealisator die in augustus in gebreke dient te worden gesteld. Mocht dat wel zo zijn, dan sluiten wij voor die gevallen ook verdere escalatie niet uit. Wij hebben samen met medewerkers van de provincie verkend wat de mogelijke handelwijze dan is en die opgenomen in de beslisboom in **bijlage 2**. Ultimo remedium is het ontbinden van de uitvoeringsovereenkomst en overgaan tot aankoop of onteigening. Dat is een besluit dat op dat moment per uitzonderlijke casus bij Provinciale Staten ligt. De escalatieladder past echter binnen de handelwijze NNN en is in lijn met de eerdere besluitvorming door GS en PS namelijk dat zelfrealisatie een alternatief is voor aankoop en ultimo remedio onteigening.

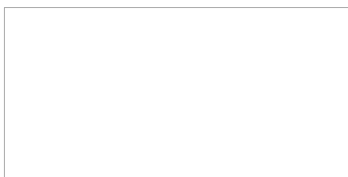
Omdat verdere escalatie juridische stappen bevat, kan de stuurgroep hierin geen rol nemen. Het is dan aan de provincie om hierin te handelen. Als stuurgroep dragen wij daarom de verantwoordelijkheid voor de escalatie vanaf 1-1-2027 terug over aan de provincie. Dit gaat dan naar verwachting hooguit om enkele, uitzonderlijke gevallen.

Wij verzoeken u om deze 'beslisboom escalatieladder zelfrealisatie' in ontvangst te nemen en ermee in te stemmen om na de laatste stap van de stuurgroep, de verantwoordelijkheid en taken als subsidieverlener én contractpartner van zelfrealisatoren vanaf 1-1-2027 over te nemen.

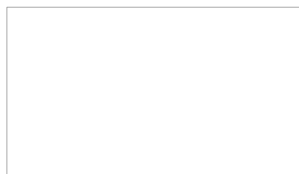
Wij hebben het Programmabureau gevraagd om de uitvoering zelfrealisatie nauw te volgen en ons via het dashboard op de hoogte te houden en tijdig het verzoek te doen om indien nodig te escaleren. Wij gaan er vanuit dat we deze escalatieladder in goede samenwerking uitvoeren.

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Namens de stuurgroep,

Voorzitter

Secretaris